

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 07/02/2023 15:38
Sayı: E-120.07-1167155

7/72364 GK 20

Sayı : E-54045643-610-8624251

Konu : Soru Önergesi (7/72364)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.10.2022 tarihli ve 43452547-120.07-1089318 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Konya Milletvekili Sayın Abdulkadir KARADUMAN'a ait 7/72364 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Vahit KIRIŞCI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/72364) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 1B82ECF6-2F47-4196-80A8-5BCD2B65F777

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Alkan DEMİR

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 85

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ABDULKADİR KARADUMAN'A AİT 7/72364
ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Obruklar ile alakalı temel istatistikler Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından tutulmaktadır.

Bölgenin yeraltı yapısına yönelik yapılan hidrojeolojik etütler ve araştırma kuyuları açılmasıyla yeraltısuyu konusunda etütler yapılmaktadır. Konya Kapalı Havzası Master Planı Hazırlanması işi kapsamında Konya Kapalı Havzası Etütü 2015 yılında tamamlanmıştır.

Bölgede yapılan jeofizik etüt çalışmaları ise; 2022 yılında DSİ kontrollüğünde “Mavi Regülatörü ve Apa-Hotamış iletim (AHI) Kanalı İnşaatı” işi kapsamında muhtemel obruk oluşumlarının önceden tespit edilebilmesi için kanalın 1000 m’lik kısmında Jeofizik Yer Radarı uygulaması yapılmıştır.

Ayrıca Konya İli Çumra İlçesi Uzunkuyu Köyü mevkiinde meydana gelen çökmelerin araştırılması için 2020 yılında “Jeofizik Elektrik Rezistivite Tomografi” çalışması yapılmıştır. Bunların dışında Konya Karapınar Obruklarının araştırılmasına yönelik Jeofizik Etüt Raporu (1987) DSİ arşivinde bulunmakta olup, Konya Kapalı Havzası sınırları içerisinde yapılmış yeraltı yapısının belirlenmesine yönelik diğer Jeofizik Etüt Raporları da arşivde bulunmaktadır.

Konya kapalı havzasında 1970’li yıllardan itibaren yeraltısuyu çekimi artmış ve buna bağlı olarak yeraltısuyu seviyelerinde düşüm meydana gelmiştir. Yeraltısuyu çekiminin yeraltısuyu besleniminden fazla olduğu bu havzada, yeraltısuyu çekimi sınırlandırılarak DSİ tarafından kapalı saha ilan edilmiştir.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından Ocak 2013 te güncel obruk oluşumlarının mekanizmaları, gelişim süreçleri ile oluşabilecek alanların saptanması ve olası tehlikeli alanların belirlenmesine yönelik olarak “Konya Havzası’nda Karstik Çöküntü Alanlarının Belirlenmesi ve Tehlike Değerlendirmesi” konulu bir rapor hazırlanmıştır.

Su kaynaklarının daha verimli bir şekilde kullanılmasına yönelik tarımsal üretimin teşvik edilmesi amacıyla, 22.02.2022 tarihli ve 31758 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren Kırsal Kalkınma Destekleri, Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Hakkındaki Tebliğ (2021/7) kapsamında, 81 ilimizden gelen talepler doğrultusunda, Bakanlığımızca 2007 yılından beri bireysel tarla içi modern basınçlı sulama sistemlerine %50 oranında hibe desteği sağlanmaktadır.

Yeraltı sularının tarımsal açıdan yetersiz olduğu havzalar, Bakanlığımızca yapılan ölçümler, analizler ve saha ziyaretleri neticesinde 11 ilde 52 İlçe su kısıtı olan ilçeler olarak belirlenmiştir. Su kısıtı kapsamına alınan tarım havzalarında damlama sulama yapmayan dane mısır üreticilerine herhangi bir tarımsal destekleme ödemesi yapılmamaktadır.

Ayrıca bu havzalarda su kullanımının azaltılmasını sağlamak için Dane Mısıra göre çok daha az su tüketen Mercimek, Nohut ürünlerine diğer havzalarda kilogram başına 50 kuruş ödenen fark ödemesi desteği ilave %50 ödeme ile 75 kuruş olarak ödenmektedir. Yine az su tüketen Fiğ, Macar fiği, Burçak, Yem Bezelyesi ile Mürdümük gibi yem bitkilerinin ekilişini artırmak ve üreticileri yönlendirmek amacıyla dekara 60 TL ödenen yem bitkileri desteğine ilave %50 ödeme ile dekara 90 TL ödenmektedir.

2021 yılında ülke genelinde atıl, boş bırakılan ve nadas alanlarında gerek bitkisel üretimin artırılması gerekse kuraklığa dayanıklı çeşitlerin ekilişlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik %75

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

hibe yolu ile projeler hayata geçirilmeye başlanmıştır. Çeltik üretiminde damlama sulama ile sulanması planlanan projelere öncelik tanınmıştır. Bunun yanı sıra mercimek, nohut ve tritikale gibi kuru tarım yapılan ürünlere yönelik teklif edilen projeler kabul edilerek hayata geçirilmiştir.

“Vahşi sulamanın engellenmesi ve verimli sulama tekniklerinin yaygınlaşması” amacına yönelik olarak; Bakanlığımızca hazırlanmış olan Basınçlı Sulama Sistemleri, Doğru Sulama, Yüzey Altı Damla Sulama, Su Muhafazası" isimli eğitim filmleri ile Su Vatandır kamu spotu çalışması yapılmıştır.

Verimli sulama tekniklerinin çiftçiler arasında yaygınlaştırılmasına yönelik yayım ve eğitim faaliyetleri yürütülmektedir. Yürütülen faaliyetler sayesinde iklim değişikliği ve kuraklık etkileşimi içerisinde çiftçilerin sulama alışkanlıklarının etkin ve tasarruflu sulama yöntemlerinin uygulanması yönünde değiştirilmesi, onların uygulamada karşılaştıkları sorunlara optimum çözüm üretebilen bireyler olma becerisinin kazandırılması, verimli ve çevre dostu verimli sulama yöntemlerinin kullanımının yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

Kolluk kuvvetlerinin tespit tutanakları, CİMER ve doğrudan vatandaş dilekçeleri yoluyla gelen kaçak kuyu şikâyetleri hakkında; yerinde arazi tespitinin yanı sıra 167 sayılı Yeraltısuları Hakkında Kanun Maddeleri ve ilgili Mevzuat doğrultusunda işlem yapılmaktadır. Bu kapsamda hem vatandaşların hak ve ihtiyaçlarının karşılanması hem de yeraltısularının israfının önlenmesine yönelik düzenlemeler hem kanun düzeyinde hem de yönetmelik düzeyinde mevcuttur. DSİ Genel Müdürlüğü olarak bu dengeyi gözetmekte; kanunun verdiği yetkileri kullanmaktadır. Ayrıca yine bu kapsamda kritik havzalarda sayaç zorunluluğunun getirilmesi, mevzuata aykırı faaliyetlerin idari para cezaları ile cezalandırılarak, gerekirse kuyuların kapatılması gibi tedbirler alınmıştır.

Konya Ovaları Projesi (KOP) kapsamında toplamda 1,65 Milyon ha alan sulanacak olup, sulama projelerinin %73'ü tamamlanarak 1.202.189 ha alan (690.135 ha YÜS ve 519.601 ha YAS Kooperatif ve şahıs sulamaları) işletmeye açılmıştır. Planlama ve proje aşamasında 360.162 ha, inşaat ve yatırım programında ise 77.341 ha saha yer almakta olup, DSİ tarafından uygulanan KOP kapsamında, 25 adet sulama, 11 adet içme suyu tesisi olmak üzere toplam 36 adet büyük proje bulunmaktadır.

Ayrıca; Konya Ovası'nın su ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak farklı havzalardan su aktarım projeleri geliştirilmiş olup, bu kapsamda ilk etapta Yukarı Göksu Havzası'ndan Mavi Tünel vasıtasıyla su aktarılması projesi hayata geçirilmiştir. Konya Kapalı Havzası'na Ermenek Çayı ve Akçay'dan su aktarılması işine yönelik planlama ve proje çalışmaları ile Kızılırmak Havzası'ndan ve Doğu Akdeniz Havzası'ndan su aktarılmasına yönelik planlama çalışmalarına devam edilmektedir.

Su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi, iyileştirilmesi, verimli ve ihtiyaç önceliklerine uygun olarak sürdürülebilir bir şekilde kullanılması ve kullanılmış suların tekrar kullanılmak üzere, havza ölçeğinde yönetiminin bütünlük arz edecek şekilde sağlanması amacıyla Su Kanunu Taslağı hazırlanmıştır.

Taslağın kapsamı; doğal mineralli sular dâhil olmak üzere yerüstü ve yeraltı su kaynaklarının yönetimine ve jeotermal suların nihai bertarafına dair hususlardan oluşmaktadır. Kanun hazırlık çalışmaları, 2011 yılından itibaren yürütülmekte olup Mart-Ekim 2021 tarihleri arasında düzenlenen I. Su Şurası kapsamında oluşturulan ve akademisyenlerin, ilgili kurum ve kuruluşlarının temsilcilerinin, sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin ve özel sektör

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

temsilcilerinin yer aldığı Su Hukuku ve Politikası Çalışma Grubu tarafından Taslak Su Kanunu yeniden gözden geçirilmiştir.

Ancak İklim değişikliği, kurumsal çatının oluşturulması, planların işlevselliğinin artırılması gibi konulara taslakta yer verilebilmesi amacıyla taslağın nihai olarak gözden geçirilmesi ihtiyacı hâsıl olmuştur. Bu minvalde; ilgili Genel Müdürlük temsilcilerinin katılımıyla bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Çalışma grubunun faaliyetleri devam etmektedir.

Ülkemizin yeraltısuyu kaynaklarının belirlenmesi kapsamında Master Planı Hazırlanması İş'i kapsamında havza bazlı olarak yeraltısuyu potansiyelleri hesaplanmıştır. Konya Kapalı Havzası'nın yeraltısuyu potansiyeli 2,073 hm³ olarak hesaplanmış olup, 26 havzanın toplam rezervi 18 Milyar m³/yıl olarak hesaplanmıştır.

Yeraltısuları umumi sular meydanında olup Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bu suların her türlü araştırılması, korunması ve tescili "167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun" hükmünde olup yeraltı suları ile ilgili bütün iş ve işlemler Kanun çerçevesinde yapılmaktadır.